Poste Restante

Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet Nr 2 2004

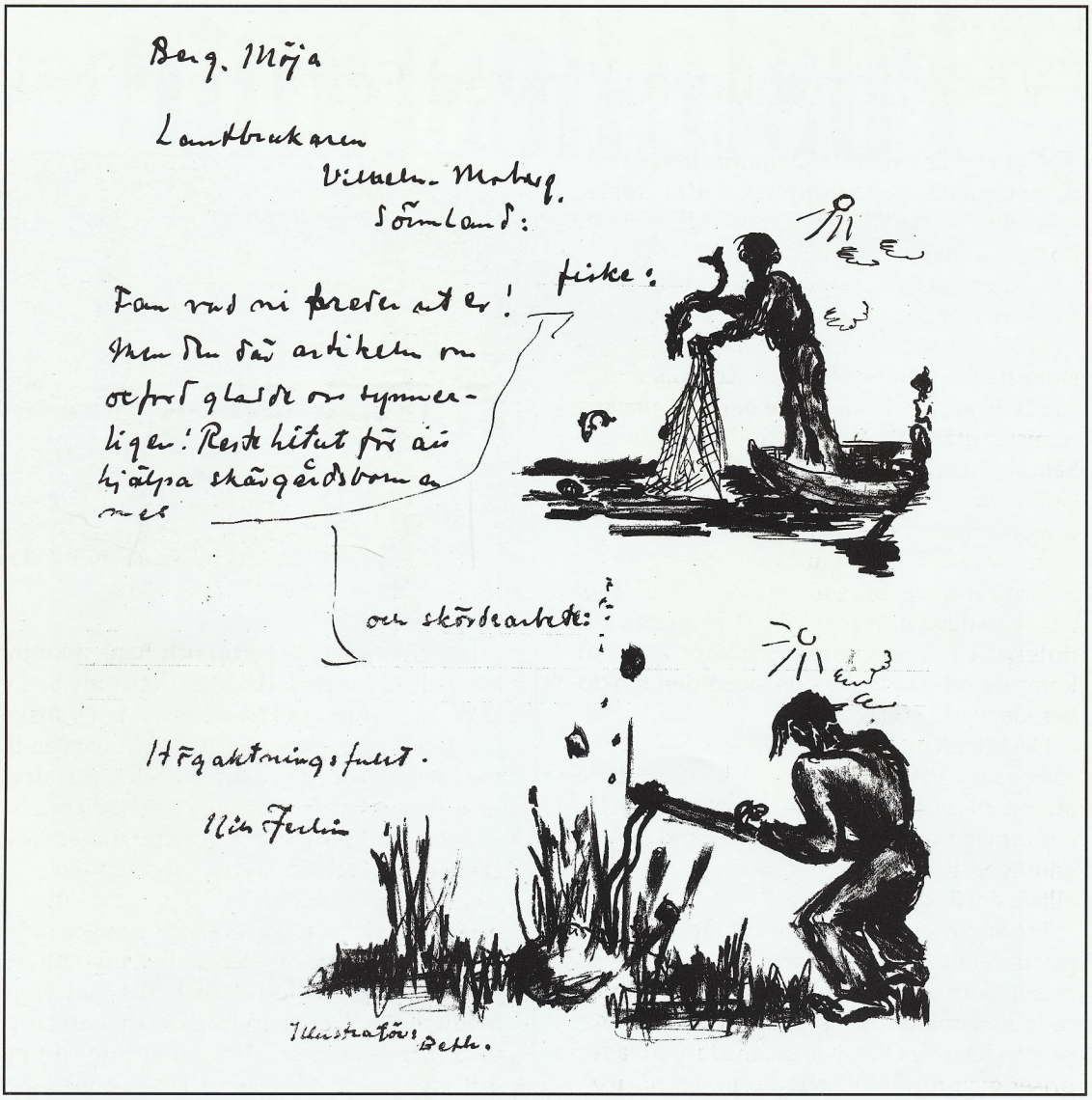

Den odaterade hälsningen ovan, från Möja, illustrerad av bildkonstnären Beth Lagerlund – en av de få kvinnliga bohemerna i Klara, enligt Jenny Westerström i boken "Nils Ferlin Ett diktarliv" – sände Nils Ferlin troligen i slutet av 1930-talet till vännen Vilhelm Moberg.

På sidorna 16-19 återges vidare i faksimil två handskrivna dikter, "Pickwick" och "Men andra små musikanter", som Ferlin troligen ungefär vid samma tid sände till Moberg. I marginalen till den förstnämnda, som han tillägnar "lantbrukaren Vilhelm Moberg", kallar sig Ferlin för "skördekarl" och berättar att det är 21 år sdan han sist slog med lie. Originalen har Mobergs dotter Margareta Ahlberg skänkt till Nils Ferlin-sällskapet.

Omslagsbilden: *I år är det 60 år sedan Nils Ferlin kom till Roslagen. Nils och hans fästmö Henny Lönnqvist hyrde en liten stuga av Elin Axelsson i Lännaby i Länna socken, en mil söder om Norrtälje. Postaderessen var Penningby. I februari gifte sig Nils och Henny i Stockholms rådhus. I december 1947 fick så Nils regeringens tillstånd att förvärva jordbruksfastigheten Norrboda i Länna socken. Här var postadressen Syninge. På bilden ser Nils till blommorna invid trappan till sitt ägandes hus.* Foto: Manfred Wiese, Norrtelje Tidning.

Ordföranden har ordet:

"Värmlandskväll" med Selma och Nils

Kära Ferlinvänner! Välkomna tillbaka från sommarens (förhoppningsvisa) fröjder, solen sken i alla fall delvis, och välkomna till höstens aktiviteter i vår förening.

Som jag meddelade i förra numret av Poste Restante har Karin Söder och jag initierat en "Värmlandskväll" med två av landskapets stora namn, Selma Lagerlöf och Nils Ferlin. Karin är ju som bekant inte bara f d utrikesminister utan också en drivande ordförande i Selma Lagerlöf-sällskapet. Vi tyckte att det skulle vara trevligt att sammanföra de båda litterära giganterna som faktiskt har mera gemensamt än det geografiska ursprunget.

Och så ska det bli, som närmare framgår på sidan 7 i detta nummer. På KB, Kungliga Biblioteket i Humlegården närmare bestämt, kommer mötet att ske onsdagen den 6 oktober klockan 17.30.

Det blir en minnesvärd kväll med föredrag, sång och musik. Mycket "nytt" kommer också att redovisas, som att Nils och Selma hade fler beröringspunkter än åtminstone jag kände till, nämligen Klarakvarteren. Reservera kvällen alltså, det är den väl värd.

Ett annat evenemang är vår traditionella prisutdelning av Ferlinpriset och Trubadurpriset. Som vanligt utsågs två ytterst meriterade konstnärer. Årets Ferlinpristagare blev poeten Katarina Frostenson, medan trubadurpriset gick till Finn Zetterholm. En närmare presentation följer längre fram i Poste Restante. Prisutdelningen sker torsdagen den 21 oktober, alltså årsdagen av Nils Ferlins bortgång och äger rum i Grillska huset på Stortorget i Gamla stan i Stockholm. Pristagarna kommer att närvara och framträda och en enkel måltid serveras. Väl mötta då.

Året för övrigt har glädjande nog varit fyllt av olika Ferlinaktiviteter, som exempelvis besöket i Nils mammas våning på Rörstrandsgatan 40, 2 trp ö g och Ferlindagen i Länna vid Nils och Hennys första tusculum i Roslagen där våra framstående trubadurer Ove Engström och Ulla Roxby framträdde. Mycket annat har också ägt rum utanför Ferlin-sällskapets regi.

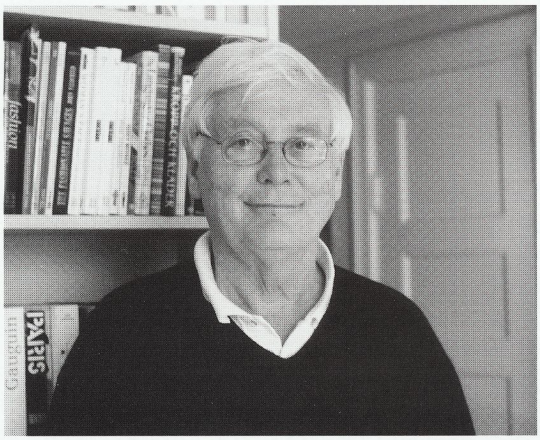

Jan Mårtenson, ordförande i Nils Ferlin-sällskapet.
Foto: Esse Jansson

Intresset för Nils Ferlin och hans diktning lever alltså fortfarande. Men det är mycket vi i sällskapet kan göra än för att vidga kunskapen om hans författarskap, inte minst i en tid när litteraturundervisningen i skolorna drastiskt skurits ner. Fast ett av våra problem, som vi delar med praktiskt taget alla litterära sällskap, är den felvända ålderspyramiden.

Vår medlemskader är "topptung" medan basen, nyrekryteringen vänder spetsen neråt. Vi behöver vidga medlemsnätet, bli flera helt enkelt och gärna med ett ökat inslag av yngre medlemmar. Det är en fråga vi diskuterar på våra styrelsemöten. Men det är inte en uppgift enbart för styrelsen i Ferlin-sällskapet. Varje enskild medlem har faktiskt ett ansvar och en uppgift. Hur skulle det vara om var och en av oss diskuterade ett medlemskap med någon i vår vänkrets? Det finns ett genuint intresse för Nils Ferlins säregna konstnärskap ute i Sverige, det bidrar inte minst hans visor till, men jag är inte lika övertygad om att de flesta känner till att det faktiskt finns ett Ferlin-sällskap.

Gack alltså ut i världen och missionera! Och hör gärna av er till styrelsen med synpunkter och egna förslag till aktiviteter! Våra adresser och telefonnummer finns längst bak i tidningen.

Med vänliga hälsningar
JAN MÅRTENSON

Katarina Frostenson – årets Ferlinpistagare

JAN MÅRTENSON

JAG VET

En stjärna föll från pannan ner
här, det var marken
Urblekta fält, skenet på valvet
mjölkvitt dis över förortsland
Spelplanen, gruset, klippan
vid kanten Tanke, här var du och svaldes
marken tog dig in. Jag lyfter upp en
triangel av grönt och går att försänka jorden.

Katarina Frostenson,
ur Tankarna, utgiven 1994.

Vid styrelsemötet den 18 augusti 2004 utsåg Ferlinsällskapet poeten Katarina Frostenson till årets Ferlinpristagare.

Katarina Frostenson är inte enbart en av Sveriges främsta lyriker, hon är också ledamot av Svenska Akademien efter Artur Lundkvist. Hon har givit ut över tjugotalet verk, främst poesi men också prosa, översättningar, operalibretto och dramatik som spelats på bland annat Dramaten.

Katarina Frostenson föddes i Stockholm 1953 och studerade litteratur-, film och teaterverksamhet vid Stockholms universitet. Flera år bodde hon i Paris, något som blev en rik inspirationskälla för hennes författarskap.

Hon har tilldelats bland annat Svenska Akademiens Bellmanspris liksom Samfundet De Nios stora pris och Gerhard Bonniers litteraturpris, samt nominerats till bland annat Nordiska Rådets stora pris och Augustpriset.

Lovorden över hennes författarskap är många. Hon har kallats "en pånyttfödd romantiker" och hennes emotionella diktning har beskrivits som en balansakt mellan förnuft och inbillning.

Ett karaktäristiskt drag hos Katarina är sökandet, undersökandet liksom användningen av kulturella referenser och en längtan till "det som var innan". Barnramsor, mytologi, folkvisor har funnits med bland det som inspirerat henne till det poetiska språk som är ett av hennes kännetecken.

Nationalencyklopedien framhåller i sin presentation av Katarina Frostenson att hennes

Katarina Frostenson. Foto: Mats Bäcker.

form bygger på modernismens associativa fragmentteknik och typografiska friheter och talar om den emotionella intensiteten i hennes existentiella motiv.

Recensenterna har varit översvallande, som Arne Johansson i Aftonbladet när han skrev om diktsamlingen "Korallen" som kom 1999:

"Katarina Frostenson ger läsaren en mycket vacker, mycket gripande, rik och mångfasetterad skatt av berättelser, sätt att se, svar. Att läsa Korallen är att finna sig omsluten av sång – och sången handlar om det som är."

Nu i höst kommer Katarina Frostenson ut med en ny diktsamling: "Karkas – fem linjer". Ett smakprov, dikten "Es Regnet":

Kanske, om allt blir passivt
regn kommer, färgas vävnaden grå
nerver ben senor hud
och ut går sång

Trastars kvid
malars ljumma vingar gnidas
mot varandra. Och barnens rop från gatan
ja, Ja! Regn –

låter av ljudet självt
i stril över bukaresttaken – rumänien älskar regn
det tål att sägas da da
es regnet, *och allt*
är allmänt, plant saligt

Finn Zetterholm – Trubadurpristagare 2004

Visdiktare, sångare och författare

OVE ENGSTRÖM

Finn Zetterholm blev det! Så var prisjuryns arbete klart för denna gång och som vanligt fick undertecknad den hedersamma uppgiften att kontakta pristagaren, meddela honom den glada nyheten och göra en intervju. Jag möts av en inspelad röst på telefonsvararen som meddelar ett mobilnummer att ringa. Och nu får jag tag i Finn i bilen, körandes på en landsväg någonstans i Sverige.

– Grattis Finn, till 2004 års Trubadurpris!

– Va!? Är det sant? Vad glad jag blir!

– Kör in till vägkanten och stanna och ring upp mej i lugn och ro så det inte sker nån olycka.

Efter några minuter ringer min telefon:

– Hej Ove . . . mina medtrafikanter fick se en bil som plötsligt vinglade till med en lyckligt leende man vid ratten. Inte av alkohol, men av ett glädjerus. Ärligt talat blev jag nog gladare över det här priset än över något annat jag fått.

– Jag anar av det uttalandet att Ferlin haft betydelse för dig?

– Ferlin har betytt mycket för mig ända sedan tonåren. Hans dikter är som en sorts katekes, som besvärjelser eller predikotexter. Många strofer kan jag utantill och rabblar ibland tyst för mig själv. På ett vis är nog Ferlin för oss svenskar vad Shakespeare är för engelsmännen, han har givit oss bevingade ord att ta med oss i livets alla skiften.

– Det var mycket fint uttryckt! Har du haft nytta i ditt yrkesliv av Ferlins verk?

– Som visdiktare har jag lärt mej mycket av Ferlin. Han har visat mej hur viktigt det är med precision i språket, hans ord är som huggna i sten eller som slipade diamanter. Sångbarheten i hans dikter kan en visdiktare också lära sig mycket av. Jag älskar det tragikomiska hos Ferlin, han var en allvarlig humorist. Och djup allmänmänsklig. Mer än någon annan poet kan han i en enda strof sammanfatta människans elände och storhet.

Efter dessa ord tror jag alla Ferlin-sällskapets medlemmar ser fram mot att få möta dej och ditt konstnärskap på prismötes-middagen den 21 oktober som jag härmed har äran att inbjuda dej till.

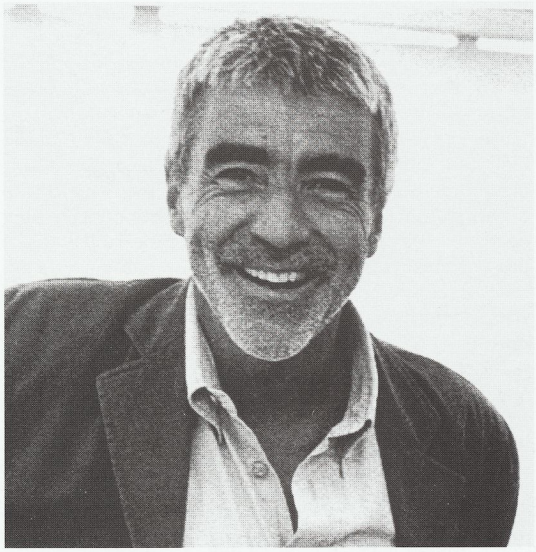

Finn Zetterholm

– Tack så hjärtligt!

– Men allra sist, vad har du på gång framöver?

– En ny barnbok har just kommit ut, "Lydias hemlighet – ett magiskt konstäventyr". Det är en svindlande berättelse om den tolvåriga Lydia som färdas genom sex århundraden, fylld av märkliga händelser, äventyr och möten med världsberömda konstnärer som da Vinci, Rembrandt, Velazquez och Dali. Det är en bok för hela familjen, en bok om konst, kreativitet, magi och äventyr.

Vidare firar jag nästa år 40-årsjubileum som artist. Då ska jag ut och göra Sverige osäkert. Mina sånger är vackrare, roligare och fränare än någonsin!

– Så kan bara den tala som har något att komma med! Än en gång välkommen den 21 oktober till Grillska huset i Gamla stan och tack för intervjun!

– Tack själv, Ove och Ferlin-sällskapet!

Fortsättning nästa sida

Finn Zetterholm är född 1945 och uppvuxen i Sigtuna. Redan i tidiga tonåren ägnades mycket tid till den egna musiken och författandet av noveller och poesi.

Första visan skrev han som 20-åring under namnet "Bön till mina föräldrar". protesterandes mot föräldrarnas vilda fester. Redan då satte han titeln till sin första skiva "Visor i Trotzåldern" som han gjorde tillsammans med Bengt Sändh och Staffan Atterhall 1966.

Trubaduren och artisten

Finn Zetterholm tillhör det visgäng som började uppträda på vispråmen Storken under det sena 60-talet, dit också Cornelis Vreeswijk, Fred Åkerström, Bengt Sändh, Evert Ljusberg med flera hörde. På turnéer runt om i landet blev Zetterholm och Sändh snabbt kända som parhästar och gjorde ofta skandal i folkparkerna med sina fräcka och uppkäftiga sånger. Kanske allra mest omtalade blev de för sin medverkan i Ulf Thoréns TV-program Hvar 14:e dag och för sina många radionämndsanmälningar då deras sånger spelades i Sveriges Radio. Finn och Bengt släppte ytterligare tre skivor tillsammans med egna sånger samt skrev och spelade filmmusiken till Lars Molins "Baddjävlar".

Under tidigt 70-tal arbetade Finn Zetterholm med barnprogram och barnvisor i TV och radio. Parallellt läste han in sin fil kand och var anställd som visforskare på Svenskt visarkiv 1969-71. Här kunde han fördjupa sig ytterligare i sitt intresse för olika musikgenrer som visor för barn och skämtvisor för vuxna. Resultatet blev Grammisnominerade barnskivan "Lillfar & Lillmor" 1970 tillsammans med Mari Selander, efterföljt av finstämda skämtvisor med Grynet Mollvig i "Älskog" 1973.

Med en samling skämt- och fulvisor i skivan "Folklår" med Bengt Sändh kom sedan det stora genombrottet 1977. "Folklår" blev snabbt en omtalade succé som förbjöds i radio och viss handel, men såldes i otroliga 100 000 exemplar.

Med sina sånger turnerade Zetterholm under större delen av 70-talet och syntes på scener som Gröna Lund, Liseberg och Berns och på en mängd festivaler.

Specialskrivna sketcher och sånger gjordes även för Uppsala stadsteater, och för finsk TV, samt för en mängd program för Sveriges Radio och Sveriges Television, inte minst den omtalade programserien "Kabaré Öppen Kanal" 1976-77. Tillsammans med Pierre Ström skrev Zetterholm även Riksteaterns "En gång där en källa flöt" om Carl Mikael Bellman, och med kollegan Rune Andersson släppte han de kanske mest originella skivorna "Berusning" och "Benny trivs".

Finn Zetterholms senaste album "Teckentydaren" med en samling kärlekssånger släpptes 1998.

Författaren

Författaren Finn Zetterholm har sedan början av 90-talet skrivet ett tiotal barnböcker. Och visst märks det tydligt att Finn är far till tre döttrar. I de flesta berättelser, däribland "Lydias hemlighet", "Katja, Katja" och bilderböckerna "Lejon under sängen", "Lejon på taket" och "Klara Hela Dagen" återfinns hjältinnor som huvudpersoner. Och att han vill lyfta fram starka tjejer märks ännu tydligare i den tidiga böckerna om "De tre musketöserna".

Finn Zetterholm ha totalt skrivit tio barnböcker och två läseböcker. Han har även givit ut barnskivan "Virvelvisor" med egna sånger, som blev Grammisnominerad 1995.

Skribenten Finn Zetterholm är dessutom ständigt aktuell med kulturartiklar och debattinlägg, samt som krönikör i dagspress och radio.

Finn Zetterholm arbetar idag i första hand med sitt författarskap. Parallellt bokas han dock flitigt till konserter, shower, konferenser, kurser och fester. Sin fritid delar han med sin fru Fanny och yngsta dottern Klara hemma i Nacka och i sommarhuset på Öland.

Utgivet och publicerat 1966-2004

Böcker:
1969 Barnvisan i Sverige
1981 Kanonsånger
1985 Antons årsbok
1990 Rock Sussie
1991 De tre musketöserna
1993 De tre musketöserna slår till
1993 Boken om Bellman
1993 Virvelvisor
1995 Här i staden
2000 Klara hela dagen
2001 Lejon under sängen
2002 Katja, Katja
2004 Lejon på taket
2004 Lydias Hemlighet – Ett magiskt äventyr

Skivor:
1966 Visor i trotzåldern
1967 Visor ur wrångstrupen
1968 Två trotziga trubadurer
1969 Joe Hill på svenska
1969 Hemtjörda visor
1970 Lillfar och Lillmor (Grammisnominerad)
1972 OBS Texten
1972 Världens minsta LP
1973 Älskog
1973 Första Maj
1973 Rajtantajtan
1977 Folklår
1977 Längtans blåa elefant
1981 Berusning
1982 Sånger smakar på särskilda sätt
1984 Benny trivs
1985 Jubileumsblandning
1995 Snus, Mus & Brännvin
1995 Virvelvisor (Grammisnominerad)
1998 Teckentydaren

Antologier:
1971 Svensk Folkpoesi
1975 Svenska Folkvisor
1986 Roliga barnvisor
1993 Roliga lekar

Dramatik:
1982 Hanna (Utbildningsradion)
1982 Jens och Fredrika (Utbildningsradion)
1984 Pappa Knut – ett drömspel (TV)
1984 Agnes – kom ut (TV)
1984 Huset på Storgatan 42 (TV)
1990 En gång en källa flöt (pjäs för Riksteatern)

Nils Ferlin får permanent utställning i Filipstad

ROLF MÅRTH

Just nu pågår arbetet med att bygga en utställning om Nils Ferlin på Museet Kvarnen i Filipstad. Det innebär att den mindre Ferlinhörnan på museet och Ferlingruppens sommarutställningar, ersätts med en större permanent utställning. När den nya utställningen kommer att invigas är ännu inte bestämt, men målsättningen är att det ska ske senare under det här året. Det som påverkar sluförandet av arbetet är installation av en hiss i byggnaden och där pågår upphandling.

En större permanent utställning i Ferlins barn- och ungdomsstad Filipstad, har varit en målsättning för Ferlingruppen under många år. När Museet Kvarnen invigdes 1986, fick Ferlin en hörna och under turistsäsongen har Ferlingruppen visat sitt material i kombination med visprogram.

Museet har fram till förra året drivits i kommunal regi och under den tiden har man inte funnit någon lösning för att utveckla en Ferlinutställning. När kommunen beslutade sig för att lämna över driften av museet till ideella krafter, bildades en kulturförening för att ta ansvar för verksamheten. Föreningen har tagit sitt namn efter en av Ferlins dikter och heter Kulörta lyktor. Kulturföreningen hade redan från början sin inriktning klar – att man skulle arbeta för en större utställning om Nils Ferlin.

Det arbetet sker i samarbete med Ferlingruppen och med hjälp av medlemmar från de bägge föreningarna. För att designa utställningen har man engagerat Sara Brolin, som de senaste åren varit verksam i USA som grafisk formgivare. Sara Brolin har flyttat tillbaka till Sverige för ett nytt arbete i Stockholm och under mellanperioden har hon varit verksam med Ferlinutställningen i Filipstad.

Ferlin och hans diktning kommer att dokumenteras och självklart finns hans tillhörighet till Filipstad med genom Cirkus Tigerbrand, marknaden Oxhälja, revykupletterna och mycket annat.

– Ferlinstatyn i Filipstad är ett av Sveriges mest fotograferade turistmål och det har gjort folk medvetna om kopplingen mellan Ferlin och Filipstad. Ferlingruppen har arbetat för en permanent utställning under många år och det känns skönt att vi nu når det målet.

Sara Brolin står för designen av den nya Ferlinutställningen i Filipstad, där arbetet utförs av medlemmar i Ferlingruppen och kulturföreningen Kulörta lyktor.

Det säger Ferlingruppens ordförande Bengt-Olof Löf, som vid senaste årsmötet tog över ordförandeklubban efter Gunilla Jansson.

Selma och Nils

En värmländsk afton

Onsdagen den 6 oktober kl 17.30

Hörsalen

KUNGLIGA BIBLIOTEKET

Humlegården, Stockholm

Medverkande:

Selma Lagerlöf-sällskapets ordförande

Karin Söder

Nils Ferlin-sällskapets ordförande

Jan Mårtenson

Lilian Alm, Tor Englund, Ove Engström, Birger Haglund, Maria Karlsson,

med flera,

Varmt välkomna!

Succé för Ferlindagen i Länna

En av denna sommars fåtaliga solskensdagar – dessutom en av de hetaste – hölls den traditionella Ferlindagen på Kyrkvallen i Lännaby i Roslagen, söndagen den 8 augusti. Solen och värmen till trots samlades en publik på cirka 120 personer för att ta del av programmet!

Arrangör för Ferlindagen – en tradition som inleddes 1981 – är Länna hembygdsförening.

Dagen inleddes med en temagudstjänst i Länna kyrka som leddes av kyrkoherde Liisa Björklund. För predikan svarade undertecknad som till stor del utgick från en essä som framlidne prosten i Länna, Sven Solén, skrev i boken "Julhälsning till församlingarna från Ärkestiftet 1958". Den hade titeln "Nils Ferlin. Religiösa inslag i hans diktning."

Sven Solén inledde så här: "Nils Ferlin vill nog inte räknas bland religiösa diktare. Men mer än hos kanske någon annan nutida svensk poet rör sig hans diktning i religionens värld. Han står ett stycke på sidan om den religiösa allfarvägen. Från denna utsiktspunkt gör han iakttagelser, som kan verka överraskande för att inte säga chockerande. Avståndet ger ett perspektiv, som inte alltid gör rättvisa åt verkligheten, men som ännu oftare framhäver synpunkter, som är väl värda att begrunda och kan ge anledning till en hälsosam självvrannsakan."

Solén citerade och kommenterade i sin essä ett flertal dikter av Ferlin där han tar upp ämnen som bland annat död och förgängelse och frågan om livets mening.

"Nils Ferlin har en skarp blick för vad som är äkta eller falskt. Hänsynslöst avslöjar han uppblåsthet och självgodhet. Men han har ett varmt hjärta och en mjuk hand ´för allt som är blint och vilset och vint i världen och skackt´. Själv grubblar han alltjämt över livets gåta utan att ha fått svar. [- - -]", skrev Sven Solén.

Det är i år sextio år sedan Nils och Henny hyrde sig en liten stuga i Lännaby av Elin Axelsson. Här sammanställde Nils "Med många kulörta lyktor" som utkom samma år.

Även för inledningen av Ferlindagen svarade undertecknad som i korta drag berättade om Nils och Hennys liv i Länna. Som bekant blev paret Ferlin Länna och Roslagen trogna, 1947 köpte Nils Ferlin den avstyckade gården Norrboda och kallade sig sedan skämtsamt för "Styckegodsägare". Många är de lännabor som ännu har minnen av skalden.

Ferlin-skiva ska stötta unga missbrukare

Organisationen Ungdomshjälpen i Linnéahuset i Göteborg, har tagit initiativet till en skivinspelning för att stötta unga missbrukare. Knutna till projektet är också PMU InterLife, som är en av organisationerna bakom aktionen Världens barn.

Ungdomshjälpen tyckte att Nils Ferlin var ett passande tema för skivan, eftersom han på ett så påtagligt sätt tagit parti för människor som står utanför det etablerade samhället. En förebild är Frälsningsarméns skiva En salig blandning, som kom till julen 1999, och där ett flertal svenska artister medverkade.

På den nya Ferlinskivan finns två av Nils Ferlin-sällskapets trubadurpristagare med, Rolf Wikström och Rolf Mårth. I övrigt medverkar skådespelare, sångare och musiker som Sven Wollter, Regina Lund, Mikael Rickfors, Daniel Lemma, Freddie Wadling och Mats Ronander.

En annan av sångarna är Alf Lax, som arbetar på Ungdomshjälpen i Göteborg.

– Ferlin brottades med livets frågor, samtidigt som han stod på barrikaderna för att försvara den lilla människan och den här skivan ska ges ut till förmån för ungdomar, säger han.

Till jul kommer Ferlinskivan att finnas i handeln.

Sångarparet Ulla Roxby och Ove Engström gjorde stor succé på Ferlindagen i Länna – 60 år efter det att Nils Ferlin kom till Roslagen.

Stor succé gjorde sedan sångarparet Ove Engström och Ulla Roxby som svarade för ett förnämligt Ferlin-program. Ove inte enbart sjöng och trakterade gitarren utan gav också livfulla glimtar ur Nils Johan Einars liv, alltifrån barndomen i Karlstad och Filipstad till Klaraåren i Stockholm.

Publiken fick också ta del av många av Ferlins välkända och tonsatta dikter – flera av dem har fått inkännande melodier av Ove Engström, som exempelvis "I livets villervalla", "När lyckan mötte kärleken –" och "Drömmar". Den sistnämnda är skriven – och framfördes nu också – i duettform.

Ove Engström har bland annat även svarat för tonerna till "Ölandsvals", en schlagertext som Nils Ferlin skrev på Öland, troligen 1937. Nils utmanades av konstnären och vännen Axel Kargel som inte trodde att han kunde skriva en vals. Den blev dock enbart publicerad i Ölandsbladet!

På repertoaren stod förstås också Oves tonsättning av "Katten i Penningby", ursprungligen var titeln "Våran katt". En dikt som paret Ferlins "alltiallo" Hjalmar Almstedt fick i original av Nils medan de ännu bodde i Lännaby med postadress Penningby. Den handlar om Nils Ferlins älska manxkatt Pelle-Jöns!

I en intervju i Husmodern lär Nils Ferlin ha sagt att han inte trodde på en stora och eviga kärleken. Förmodligen hade han blivit bränd. Men innan dess hade han hyllat kärleken i dikten "I folkviseton" som fått toner av Torgny Björk och nu framfördes av Ulla och Ove.

Som avslutning fick paret publiken att sjunga med i den vackra "Får jag lämna några blommor . . ." som publicerades först i den postuma samlingen "En gammal cylinderhatt" (1962).

Som ett extra ackompanjemang hade åskan börjat mullra på avstånd men över Kyrkvallen lyste fortfarande solen. Och de varma och uppskattande applåderna överröstade mullrandet i bakgrunden!

ESSE JANSSON
text och foto

"Busen Fabian" från Filipstad

PER NILSSON-TANNÉR

Den kräsne och för svenska poeter tämligen hårdföre kritikern Sten Selander hade i Svenska Dagbladet höjt en ung och framförallt okänd poet till skyarna. Egentligen var han varken direkt ung – 32 år – eller direkt okänd, denne Nils Johan Einar Ferlin. Han var rätt erfaren och sliten redan vid debuten och han hade i "den undre världen" ett beundrat namn långt före det egentliga framträdandet. Men upphöjelsen i Svenska Dagbladet år 1930, fem år efter "Fabians" debut i Filipstad, gjorde honom på en gång så känd, att han fick en svansfans efter sig där han drog fram, ofta mellan kafé Cosmopolite vid Vasagatan och restaurang Pilen på Bryggargatan.

Det var på modet det året att bära "En döddansares visor" i manuskriptportföljen, ta fram den och lägga den på bordet i den restaurang man gynnade med sin närvaro. Ofta lästes det högt ur den. Nils Ferlin var omåttligt populär och det fanns, som så ofta eljest, inte en gnutta avund hos de kolleger, som blev sämre gynnade av den tongivande kritiken.

Jag hamnade händelsevis i det sällskap där Nisse var medelpunkten en kväll före jul 1930. Nisse fick veta att jag var jämtlänning, flyttade över till min sida av bordet och sa: Jag är värmlänning, och jämtar och värmlänningar är av samma ull. Jag har anfäder som kört timmer i jämtlandsskogarna, fast det är väl snart hundra år sen. Du skall följa mig hem, så du får träffa Natalia.

– Din fru? sa jag en smula perplex av inviten.

– Äh! Min mamma, vetja.

Och sent på kvällen stövlade vi mycket riktigt upp till Rörstrandsgatan till en liten trång lägenhet. Jag kände mig som en fridstörande missdådare, men Ferlin var strålande glad och tröstade mig med att det inte var första gången Natalia fått nattfrämmande.

Det var en vänlig gammal tant med klara, forskande ögon, som villigt satte på kaffepannan, sedan Nisse presenterat mig som närapå en släkting, timmerkörarsläkting och allting.

Den kvällen fick jag se Ferlin i en annan miljö än den vanliga. Här var han en stillsam son, som skämtade lågmält med sin mor, en ompysslad och älskade gosse, som kanske befann sig på vinglig stråt allt emellanåt. Han var nu så vitt man kunde se en lycklig man, som efter mångahanda villfarelser och misslyckanden äntligen blivit någonting. Nu kom det både pengar och beställningar till adressen på Rörstrandsgatan, nu såg allt ut att bli annorlunda.

Idyllen varade inte länge. Mor Natalia gick bort, och poeten blev ensam med sin sorg och sina flyktiga, bullersamma vänner.

Då var det inte så lätt alla gånger att hålla rätt kurs . . .

En kväll satt vi några stycken kring ett bord på någon restaurang. Vid ett hörnbord med ryggen mot publiken satt en ensam man. Han skrev något med blyertspenna, strök över, knycklade ihop det ena papperet efter det andra tills det blev en stor kase på bordet. Enstaka papper stoppade han i fickan. Det var Nils Ferlin. Jag sökte upp honom.

– Ett helvete! Skriver och stryker ner. Kommer ingenstans. Har lovat en diktbok. Går inte ut med det. Se här vad jag knogat med en hel vecka. I kväll lossnade det en smula. Han läste:

Ålderdomen kring världen går,
tar unga kvinnor om brösten.
Då finner en annan färg deras hår
och skrumpna bli de i rösten
Unga skalder bli gamla snart
och huttra för köldens kvastar.
Allting löper i gammal fart,
och ingenting är det som hastar.

– Det ska bli en vers till, det är den jag inte kommit nån vart med i kväll. Den är inte färdig - om den överhuvud blir det . . .

Just när jag bjöd farväl för att återvända till mitt bord, högg Ferlin mig i armen och sa:

– Du, det lär finnas en sjöman uppåt dina trakter som målar så inihelsike kul. Känner du honom?

Han syftade på Rune Sigvard.

– Kan du skaffa mej en grej av honom eller be honom söka upp mej? Jag tror att vi har en del ihop.

Vid en stockholmsresa, den vackra försommaren 1943, möttes vi, Nisse och jag igen.

Nu hade "Goggles" för länge sedan kommit ut, gått i flera upplagor, och nu fanns dikten "Ålderdomen" med, alla tre verserna.

Medan vi ännu var kvar i Stockholm, dit ett expressbrev från LO 64 A i Bräcke med inkallelseorder nådde mig, stötte vi ihop en dag med Nils Ferlin. Han gick med dröjande, till synes plågsamma steg längs någon gata.

– Nu är det för sent, sa jag.

– Vad då? frågade Nils.

– Har du inte läst dagens tidning?

– Nej.

– Där står det att Rune Sigvard slutat sina dagar. I ett hyresrum på Söder.

– Ja, så blev det ingen Rune Sigvard-tavla, sa Nisse med sorgmodigt tonfall. Jag har inte heller haft några stålar på senare tid. Och "Med många kulörta lyktor" glimmar så surt och trött långt borta. Den blir kanske aldrig färdig. Jag har sådan ledvärk att jag inte kan skriva. Jag kan inte gå, inte sitta. Ingenting!

Så skildes våra vägar – vi möttes aldrig mer.

100 år sedan Per Nilsson-Tannér föddes

Avsnittet om Nils Ferlin är hämtat ur Per Nilsson-Tannérs bok "Medmänniskor", tryckt 1975 och utgiven av Jämtlands Gille, där Tannér i många år var en av de mest aktiva medlemmarna.

Per Nilsson-Tannér var född i byn Tand i Lockne församling, som numera tillhör Östersunds kommun. Han var född 1904, alltså för 100 år sedan. Han var äldst av fem bröder. I sin ungdom sysslade han med skogs- och jordbruksarbete, men började i 20-årsåldern som journalist vid Jämtlands Tidning i Östersund. Författardebuten ägde rum 1926 med novellsamlingen "Nordanifrån" med motiv huvudsakligen hämtat från hembygden. Bland övriga böcker kan nämnas romanen "Ingen vänder åter", som fick första pris i Folket i Bilds romanpristävling 1941, med bland andra Vilhelm Moberg i juryn.

Per Nilsson-Tannér.

Per Nilsson-Tannér gav ut ett stort antal böcker som det skulle föra alltför långt att redovisa här. Han var också verksam inom många andra områden. År 1943 tog han initiativ till bildandet av Tandsbyns Industri AB (TIA). En större fabriksbyggnad uppfördes. Där startades snickeri, tryckeri och skyltfabrik. Efter drygt ett år uppfördes ett så kallat hantverkshus och tryckeriet flyttades dit och ett nytt bolag bildades. Där var Hilding Karlsson, bosatt i Brunflo i Jämtland – och som förmedlat det här bidraget till Poste Restante – anställd åren 1950-1993.

De sista åren före pensioneringen var Per Nilsson-Tannér anställd som kulturredaktör vid Östersunds-Posten. 1977 blev han hedersdoktor vid Umeå universitet. Han avled 1978, 74 år gammal.

Olle Svensson – en folkets skald

Den 12 september i år var det 100 år sedan författaren och skalden Olle Svensson föddes i Hälsingland. Sedan slutet av 1940-talet var han bosatt i Sunnansjö, Grangärde i Dalarna. Olle Svensson tilldelades Ferlinpriset 1967.

Nils Birgersson tecknar här ett porträtt av skogsarbetaren som blev en älskad poet.

Olle Svensson föddes i Söderala i Hälsingland den 12 september 1904 och var äldst i en syskonskara på fem pojkar och en flicka. Fadern George Svensson var sågverksarbetare och skogsarbetare. Tiderna var hårda och dagpenningen räckte knappt till mat.

Modern Marta Svensson var ofta sjuk och kämpade i en trasgrå fattigdom för att hålla ihop hemmet och använde det yttersta av sina krafter. Men hon låg alltid efter i sina göromål och hennes arbete tycktes inte vara något värt i tillvaron. Det tyckte Olle var orättvist och han lovade sig själv att han skulle bli de fattigas och ensammas försvarare.

Vid fem års ålder drabbades han av barnförlamning och fick en skada i vänstra benet som minne av sjukdomen. Skolvägen blev en plåga och kamraterna retades med den haltande Olle som hamnade på efterkälken. Men han upplevde äventyret de gånger som han fick följa med far till skogen på kolning och i mörkret vandra mellan kojan och milorna i skenet av en flämtande fotogenlykta.

När Olle var tretton år började han att arbeta som dräng på riksdagsman Jonas Jonssons bondgård i Hå i Hälsingland. Hans kunskapstörst var stor och några år senare fick han låna femhundra kronor av husbonden på gården till en kursavgift vid Bollnäs folkhögskola. Nitton år gammal gick han vinterkursen och sen tog det ett år att betala skulden genom att arbeta av den.

De sju svanarna

Olle Svensson blev skogsarbetare och slet ut sin kropp. När vinterkylan var sträng och snön låg djup, och när skogen var storkvistig och barkgrov,, blev förtjänsten usel . Kojorna var illa medfarna och nedsotade. Ibland hade han proviant med sig för fjorton dagar åt gången. Men det fanns också ljusa stunder i tillvaron när våren kom och skogen var full av fågelsång. Då började det uppskattade flottningsarbetet, när det blev tid att räta på ryggen och lägereldarna brann längs stränderna.

En av sina starkaste ungdomsupplevelser har Olle Svensson berättat om i både prosa och lyrik. Det var en decemberkväll, när himlen var halvmulen och lätta snöflingor föll över skogen, som han stod lutad mot klubban i stybbgropen vid milan. Då hörde han ett ovanligt sus över sig. Från bergen i norr kom sju svanar flygande i snabb flykt under snögula moln. Denna stora naturupplevelse kändes för Olle som en kallelse att följa svanarna och dikta ljus och frihet åt dem som hade det svårt.

Debuterade som 30-åring

Olle Svensson debuterade när han var 30 år med diktsamlingen "Som mitt liv" som fick många rosor av recensenterna. Det skulle komma många diktsamlingar: "Spår och spillror" 1937, "Primitiv drömkonst" 1943, "Om hösten" 1948, "Arcanum" 1950, "Nedanför flod och fall" 1954, "Den barmhärtige samariten" 1957, "Skallgångshöst" 1961, "Sena sagor" 1967 och "Kvarlåtenskap" 1974 i urval av hustrun Berna.

De tre första böckerna var utgivna på Wahlström & Widstrands förlag, den fjärde på Natur och Kultur, och de övriga på LT:s förlag.

Nytt dikturval utgavs 1991

"Att vandra mot morgon, valda dikter 1934-1974" utgavs av Berna Svensson 1991. Förordet skrevs av Asta Bolin och den vackra boken gavs ut av Proprius förlag i Stockholm. Dikterna förmedlar hoppets morgonljus, och har en tidlös visdom och läkedom till tröst för många. Flera av dikterna är underbar naturlyrik, som till exempel "De enkla tecknen":

Det blev så enkla tecken som måttet höll till slut
att vandra vid i markerna när sommarn brunnit ut.
En koltrast prasslar bland löven under alarna vid ån.
Det är så enkla tecken som det lyser glädje från.

En blommande sky och frylets små tuvor
av ludna strån
gör vandringen god i skogarna med ljus liksom
hemifrån.
En gärdsmygs beslut att stanna på vinterns
nakna kvist –
det är de enkla tecknen som håller måttet till sist.

När Sveriges Radio gjorde en undersökning om vem som var den mest önskade poeten i deras program "Önskedikten" under två decennier, så visade det sig att Olle Svensson i Sunnansjö, Grangärde, var mest önskad. I radions "Dagens dikt" hördes också hans dikter ofta.

Dikter som botemedel

Olle Svensson skrev 22 böcker, varav tio diktsamlingar. han var en finstämd naturskildrare som upptäckte den fattiga skönhet som de flesta går förbi. Han sökte en verklighet som gått förlorad i vår tids krav på lönsamhet och effektivitet.

Många olyckliga och sjuka finner tröst och hopp i Olle Svenssons diktning, om det vittnar alla de många tackbrev som kom med posten. En läkare i Karlstad använde ofta Olle Svenssons dikter i stället för att skriva ut recept på lugnande mediciner. Olle Svenssons egen hälsa blev knäckt av det tunga skogsarbetet och han plågades av värk och sjukdom.

Många av dikterna är tonsatta av bland andra Kurre Öberg, Olle Larsson och Björn Hedén. Härje Ångman har komponerat många av melodierna som finns utgivna på kassettband av Wisa Grammofon i Falun, med sång av undertecknad.

Vår störste psalmdiktare, Anders Frostenson, har ofta citerat Olle Svenssons dikter i sina radioandakter, i sina predikningar på Lovö och i flera av sina böcker.

Olle Svenssons prosa är också ljusskimrande och fylld av skogarnas mystik och av naturens poesi. Jag vill rekommendera essäsamlingen "Förlorad verklighet", samt "Resa under en vildapel – i stället för memoarer".

Bosatte sig i Sunnansjö

Sommaren 1947 gifte sig Olle och Berna och bosatte sig i Sunnansjö, Grangärde. Det var en inspirerande miljö för Olle som skrev och målade. Han målade med ett fint färgsinne dagarnas skiftande spel, årstidernas växlingar,

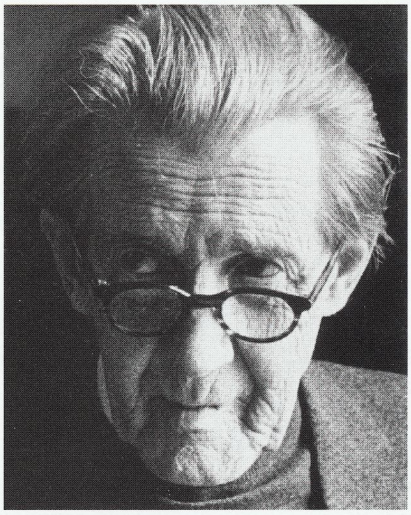

Olle Svensson. Foto: Hans Erixon

och drömsyner som växte fram på hans bodvind. Dalarnas museum hade en minnesutställning 1984 som hette "En poets bilder".

Hustrun Berna Svensson utkom samma år med sin varma och fängslande bok "Ljusmystikern i Sunnansjö" – en bok om diktaren Olle Svensson, utgiven av Bokförlaget INFERI i Bollnäs.

Fick Ferlinpriset 1967

Det skulle komma många litterära utmärkelser till Olle Svensson. Bland andra Gävleborgs läns landstings kulturpris, Folket i Bilds lyrikklubbs stipendium, Kungastipendiet, statligt stipendium, Dan Anderssonstipendiet, Nils Ferlin-priset 1967, med flera. Olle Svensson var stillsam och försynt. Han brydde sig inte om kändisskap och publicitet, utan föredrog att lågmält och undanskymt tala för livets utsatta, och med sina dikters ljusskimmer skänka glädje och tröst till sina medmänniskor.

September med sitt förklarat svala ljus var den månad som han tyckte mest om. En septemberdag föddes han, och den 4 september 1972 lämnade Olle Svensson jordelivet. Åtta dagar senare skulle han ha blivit 68 år.

Till sist några rader ut hans dikt "Äldre än havet och döden":

Jag sitter långt inne i viken.
Min resa skall havet befalla.
Men han som är äldre än havet
är vi och har del i oss alla.

NILS BIRGERSSON
lutsångare, Falun

". . . du broder av längtan och ånger . . ."

Något om Nils Ferlin och Johannes Edfelt

JIMMIE SVENSSON

I december skulle Johannes Edfelt (1904-1997) ha fyllt 100 år – Edfelt som ingick i Ferlin-sällskapets styrelse under 1970-talet och som tilldelades 1996 års lyrikpris. Kanske hade man vågat hoppas på en "Samlade dikter", men Bonniers har endast utlovat en ny urvalsvolym. Även fortsättningsvis kommer det alltså att vara mer besvärligt att studera Edfelt än till exempel Ferlin. Och som en tillfällighet menar jag, att just dessa bådas verk förtjänar att betydligt oftare läggas under en och samma studielampas sken.

Det har framgått att Ferlin och Edfelt kände varandra redan på 30-talet, men det personliga förhållandet är inget vidare välutrett. Detta gäller också det poetiska, vilket är en smula underligt med tanke på de många beröringspunkterna. Båda kan beskrivas som modernister i traditionell förklädnad, de har Bibeln som kanske viktigaste källa, och de präglas av konsekvent svartsyn. Men Ferlin och Edfelt tycks inte bara ha tillhört något skilda kretsar i livet, utan tenderar också att förbli åtskilda i litteraturhandböckerna. Edfelt brukar få bilda en "akademisk" trio med Gullberg och Malmberg, medan Ferlin förs till nöjets simpla estradörer, och därmed ser ut att ha mer gemensamt med Taube.

Men att ställa Ferlin och Edfelt sida vid sida innebär vissa svårigheter, det ska inte förtigas. De talar nämligen olika språk, sjunger i skilda tonarter, om än båda i moll. Hos Ferlin finns inget av Edfelts kärva, lärdomsspäckade upphöjdhet, och hos Edfelt hörs sällan någon mjuk folkviseton. Influenser blir därmed svåra att påvisa – något som dock övertygar den konspiratoriskt lagde om att de verkligen finns där. Enligt min mening råder en gynnsam balans mellan likhet och olikhet: inbördes stölder vore befruktande men samtidigt konstnärligt riskfria. Stöldgodset skulle så att säga tvättas till oigenkännlighet då det översätts från den enes språk till den andres . . .

I Kejsarens papegoja (1951) finns emellertid en dikt vilken väl närmast kunde beskrivas som en pastisch – Ferlin skriver här mer likt Edfelt än Edfelt själv, och av Ferlin finns knappt något spår kvar:

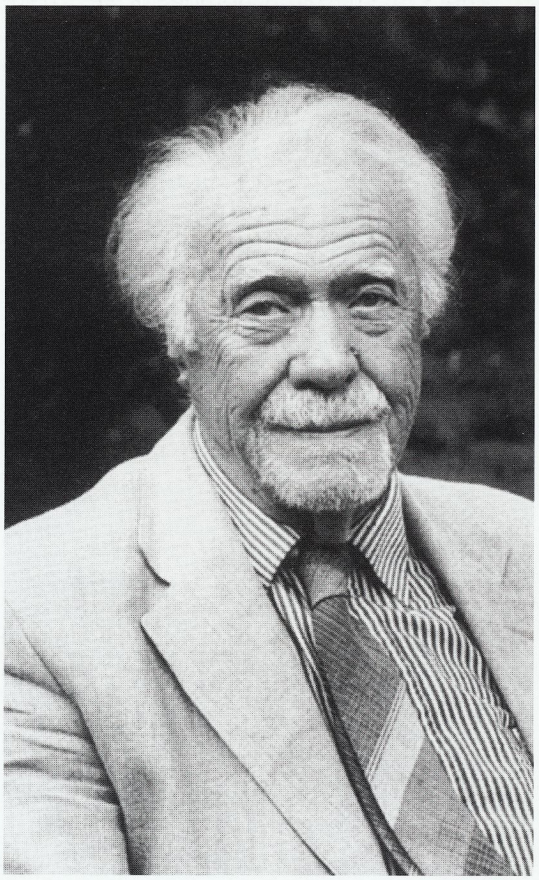

Johannes Edfelt.

och just när –

Det stiger ett hest miserere
från öken och ångande jord
och drar över bäckens därnere
mjukt rasslande silverord.

Då hörs dina molltunga sånger
som bruset av regn kring vår dal,
du broder av längtan och ånger
och mörka getsemanekval.

En pina är livet – en gåta,
_ eld slår emot is i ditt bröst.
Och just när du fick oss att gråta
kom gyckel och hån i din röst.

Man kan jämföra med nästan vad som helst ur Edfelts till ytterlighet homogena 30- och 40-talsproduktion. Men till min stora förvåning har jag inte kunnat konstatera något egentligt citat. Ferlin har helt enkelt prickat "tonen" – hur enkelt det nu kan vara. Möjligen har han haft följande strof i åtanke, ur "Thanatos" i Sång för reskamrater (1941):

Kyla steg i vårt blod,
underligt fjärranifrån.
Kom den från dödens flod?
Steg den ur Acheron?

Ferlins dikt rymmer också ett antal mer handfasta, mot Edfelt pekande detaljer. Redan första radens "miserere" (det vill säga ett slags psalm} kan tänkas stå för det högtidligt sakrala draget hos Edfelt, kanske särskilt påtagligt i samlingen Högmässa (1934). Ferlin skulle själv aldrig använda sig av det latinska ordet – förutom i den här dikten, vill säga. Dessutom rimmar ingen seriös lyriker så gärna på latinska eller grekiska ord som Edfelt.

Andra strofens "getsemanekval" anknyter givetvis till en av Ferlin allra mest kända dikter, "Getsemane" (Goggles, 1938). Men också Edfelt hade använt sig av den bibliska platsen som en inte alldeles vanlig symbol. "Getsemanegränd" är en dikt i Högmässa; "Många finner sitt Getsemane" heter det i en annan ur I denna natt (1936).

De fyra elementen är inte för intet titeln på Bengt Landgrens Edfeltavhandling. I Ferlins Edfeltdikt är tre av elementen (jord, eld och vatten) uttryckligen närvarande. De fyra elementen ingår jämte motsättningar som ljusmörker och värme-kyla i det tematiska komplex som strukturerar Edfelts "poetiska universum" och återfinns i var och varannan dikt. Ferlins "eld slår emot is i ditt bröst" sammanfattar detta väl, och bidrar till känslan av abstrakt, mytisk symbolik, så utmärkande för Edfelt men knappast för Ferlin.

Vem jag tror det är som tilltalas i dikten torde stå tämligen klart. Men vad är det egentligen som Ferlin förebrår Edfelt i de avslutande raderna? Edfelt kan knappast ha missat dikten, men han tar inte upp den i sin recension av Kejsarens papegoja – "Gycklarbjällror, pilgrimsstav" lyder rubriken, med ett citat ur samlingen (DN 18/10 1951). Recensionen är för övrigt ganska ljum, om än inte präglad av "gyckel och hån".

Och vänskapen var inte värre åtgången än att Ferlin skulle komma att skriva ytterligare en dikt till Edfelt (postumt tryckt i En gammal cylinderhatt), Vågar man gissa att den skrevs till hans 50-årsdag? Här låter jag den åtminstone gälla för 100 år:

Det blev bara krafs och elände
och inte en mussla ens i hand
fast skepp efter skepp vi sände
mot Indiens sagoland.

Krafs blev det blott och elände,
jämmer och dråp och brand.

Till Johannes Edfelt 1954

Ferlins handskrivna dikter till Moberg

På de följande fyra sidorna i detta nummer återges i faksimil två handskrivna dikter, "Pickwick" och "Men andra små musikanter", som Nils Ferlin sände till vännen Vilhelm Moberg, troligen i slutet av 1930-talet.

Originalen till dessa, liksom den hälsning som återfinns på sidan två, har av Vilhelm Mobergs dotter, Margareta Ahlberg, donerats till Nils Ferlin-sällskapet.

MANUSSTOPP
för nästa nummer av
Poste Restante
är den 17 mars 2005

Pickwick

De reste sitt pickwick tält
på ett ~~[illegible]~~ grönt och lockande fält.
Huserade där en tid
till inbördes fröjd och frid.

Det gjorde de utan lov,
ty markens ägare sov.
Vaknade dock. – Och lungt
talade han men tungt:

Sött är blommornas färg
på era daggstänkta berg
och hurtigt trummornas slå;
men röken går ned ändå

Vad håller ni här för hus
med kvitter och harpobrus
och vräker er mot min dörr
– Jag kände er aldrig förr.

Se, gården går på förfall.
knappt blänker ett korn i stall.
och frosten driver på äng
med gammelpiga och dräng

2)

Här kunde nog städslas hjon
både för åkern och mon.
Men sämre ville det bli
med sådana där som ni.

Så ta ert pick och pinal
– tomma burkar och skal,
och hav inom ganska kort
era visors buller bort!

— — —

Tysta stod de och små
på gräs och på baldersbrå.
Då sade han: Lian skär
inte förrn skörden är.

En vind ska blåsa, en stark,
och regn ska skaka min mark
Till dess vill jag vila en stund
i min egen ägandes lund.

Till dess vill jag vara ifred.
– Och han lade sej åter ned.
Tysta stod de och små
kunde alls intet förstå.

Denna vackra och sedelärande
dikt tillägnas lantbrukaren
Vilhelm Moberg från
Nils Johan Einar Ferlin,
skördekarl.

(Faktist slog jag med lien
en hel dag. Det var 21 å sesan sist.
(Som 18–19 års grabb, i Norge.)
Så är det så att den skulle ha magen hjälps så-!
Men hästarna är jag rädd för!

Men andra små musikanter.

Här har du en annan!

Men andra små musikanter
går fram med rusch
och stökar på alla kanter
med bläck och tuch.

Där pletar de sina normer
för ditt och mitt
i kragar och uniformer
av sista snitt.

Små damer som går och hönsar
i blommig stass
och svärmar och pellejönsar
vid te och glass

beskjuter de sina mygg
med salongsgevär.
Men tigern är mera stygg
än en mygga är.

~~Mot myggen kan~~ man bli väckt
och kan hölja sej.
Men tigern har fått sin dräkt
för att dölja sej

(* Syftar på en liten vers jag har om Luds spelemän.)

21

Och tigem han brukar glo
gen om bambur ör.
Men ävenså kan han bo
i en frälsningskör.

När trädena har en lukt
som går med oss hem
behöver vi ingen frukt
för att känna dem.

– Så dessa små musikanter
dem tror jag ej.
Jag beder om mera branter
och djup för mej.

Nej, ville jag vara värdig
ett paradis
så skrek jag mej inte färdig
på deras vis.

Absolut inte! Fast man
är svag och velig på allahanda sätt och ett djävla kräk. Inför både
gus och människor. Då ~~[illegible]~~
tar jag mej en till i buteljen i stället.
I fall att jag har nån.
"När jag är full blir jag mycket stark
och mycket munter o.s.v.

Trettio år som medlem i Sällskapet

Tiden går – nyligen konstaterade jag att jag varit medlem i Nils Ferlin-sällskapet i 30 år. Helt fantastiskt! Jag har upplevt många minnesvärda stunder genom åren och träffat en hel mängd intressanta personer, såväl pristagare som medlemmar i Sällskapet.

Mattias Juth ägare till Ferlins lägenhet. Foto: Annika Luttropp.

Jag har varit med om invigningarna av statyerna i Klara i Stockholm och i Norrtälje, samt sett statyn i Karlstad på utställningen på Skeppsholmen i Stockholm där jag träffade och fotograferade Tomas Qvarsebo som svarat för denna staty. Nu återstår att resa till Filipstad och se statyn där – originalet. Förebilden, en träskulptur, ser jag dagligen i huvudentrén på Karolinska universitetssjukhuset, där jag arbetar.

Vidare har jag, tillsammans med andra intresserade, fått tillfälle att se den lägenhet på Rörstrandsgatan 40, 2 trp ö. g. där Nils tidvis bodde med sin mor Nathalia. Vid visningen var två av Nils Ferlins systerdöttrar med och de berättade att det var trångt i den lilla ettan med kök när familjen Ferlin kom dit från Filipstad. Modern, Nils, samt de två systrarna Lisa och Ruth skulle sova där och rummet bestod till stor del av sängar.

Nuvarande ägaren till lägenheten, Mattias Juth, bodde tidigare i en lägenhet på Pipersgatan. Damen som bott i den lägenheten innan hade arbetat på Cosmopolite och vid flera tillfällen haft Nils Ferlin "kinesande över" på kökssoffan!

ANNIKA LUTTROPP

En liten berättelse...

En vinterkväll 1941 var Nils Ferlin på besök hos sina goda vänner Arne och Elisabeth Häggqvist på Djurgården i Stockholm. Efter ett tag måste Elisabeth fara till Karolinska sjukhuset, där hon samma kväll födde sonen Dag.

Arne Häggqvist skrev den första boken om Nils Ferlin som kort och gott fick titeln "Ferlin" och gav ut på Hugo Gebers förlag 1942.

Elisabeth Häggqvist var lärarinna i Ahlströmska skolan där Ingegerd Granlund (en av grundarna av Nils Ferlin-sällskapet) var rektor. Jag (som nu är sekreterare i Nils Ferlin-sällskapet) hade för övrigt Elisabeth Häggqvist som lärare i engelska på högstadiet!

Sonen Dag Häggqvist startade redan som 15-åring skivbolaget Gazell med benäget bistånd av Ingegerd Granlund, och till Nils Ferlins 60-årsdag fick han dennes personliga tillstånd att ge ut en EP med Nils Ferlins intalningar gjorda för Sveriges Radio.

Detta är en liten berättelse av många som når mig via olika medlemmar. Den finns även på hemsidan, nedtecknad i en något annan form av vår redaktör Gunnar Warren.

ANNIKA LUTTROPP

Medlem i

NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

blir man genom att sätta in
årsavgiften 150 kr
(*studerande och pensionärer* 100 kr)
på pg **35 21 55-6**.
Livstidsmedlem blir man för 2.000 kr.
Glöm inte att skriva namn och adress.
Skriv tydligt, texta, tack!

Glimtar från Sällskapets årsmöte

En solig lördag i maj hade Nils Ferlin-sällskapet sitt årsmöte i Brygghuset på Norrtullsgatan i Stockholm. Bokbindaren Göran Christoffersson var närvarande och visade en unik och nästan komplett samling med inbundna böcker av Nils Ferlin.

Vår eminente ordförande Jan Mårtenson ledde årsmötesförhandlingarna som inleddes med en tyst minut för de avlidna styrelseledamöterna Jarl Magnusson och Olof Ögren.

Bokbindaren Göran Christoffersson.

Efter mötet underhöll Terése Juel – dotterdotter till Karin Juel – med visor av Martin Koch, och Ove Engström fyllde på med sin fina Ferlin-repertoar och Tor Englund och Lilian Ahlm läste dikter av Nils Ferlin, medryckande och charmfullt.

Gunnar Warren, redaktör för hemsidan.

Det var också glädjande att vår redaktör för hemsidan, Gunnar Warren, kunde närvara. Som tack för sitt fina arbete med den välbesökta hemsidan fick han motta en fullständig uppsättning av Ferlin-tallrikarna av Gustavsbergsporslin, designade av K G Bejemark. En alltigenom lyckad afton!

ANNIKA LUTTROPP
text och foto

Ett tack till Coleur konsthandel!

Coleur konsthandel på Nybrogatan i Stockholm drevs tidigare av framlidne Curt Enström, en eldsjäl inom Nils Ferlin-sällskapet och mångårig ledamot av dess styrelse.

Vid Curt Enströms bortgång övertogs ansvaret för konsthandeln av hans barnbarn Peder Enström som regelbundet skänker tavlor till Nils Ferlin-sällskapets lotterier – precis som hans farfar gjorde. Peder fortsätter med detta, då han vet att det var hans farfars vilja.

Nils Ferlin-sällskapet är tacksamma för dessa gåvor av fina vinster som bidrar till att inbringa ett välbehövligt tillskott till Sällskapets ekonomi. Vi i styrelsen vill framföra vårt varma tack till Peder för hans generositet gentemot Sällskapet.

Konsthandlare Peder Enström bidrar med vinster till Ferlin-sällskapets lotterier. Foto: Annika Luttropp.

VI BEHÖVER DITT STÖD!

Tillströmningen av material till vår medlemstidning Poste Restante ökar ständigt. Det är glädjande och ett bevis för att vår skald, Nils Ferlin, fortfarande är älskad och ständigt aktuell. Vår skrift blir därigenom ännu mer läsvärd för alla Ferlin-vänner.

Men det betyder också att vi måste ha fler sidor, vilket ökar kostnaderna. Dessutom har tryck- och portokostnader ökat och för att vi ska kunna behålla samma kvalitet på tidningen behöver vi Ditt stöd i form av gåvor, små eller stora, till Sällskapet.

Vi behöver också få många fler medlemmar. Gör alltså vad Du kan för att värva nya medlemmar!

Tack på förhand! Och ett stort och varmt tack för alla inkomna bidrag!

STYRELSEN

Nya medlemmar

Rolf M. Andersson, Sickla Kanalgata 14, 120 67 STOCKHOLM
Johan Berglund, Vabacksvägen 10, 461 91 TROLLHÄTTAN
Per-Anders Eriksson, Hagavägen 36, 784 40 BORLÄNGE
Asgeir Fjeldstad, Fager Tunaveien 27B, 1357 BEKKESTUA NORGE
Jan Friberg, Lövstagatan 24, 703 56 ÖREBRO
Jens Galatius, Hermelinsvägen 10, 433 70 SÄVEDALEN
Bengt Hedlund, Skinnarevägen, 824 51 HUDIKSVALL
Ingeborg Karlsson, Kungsgatan 13, 5 trp., 302 45 HALMSTAD
Lars-Rune Karlsson, Violinvägen 4 D, 435 44 MÖLNLYCKE
Per Kihlberg, Sleipnervägen 10, 2 trp., 136 42 HANINGE
Jan-Erik Leistedt, Bondegatan 63, 116 34 STOCKHOLM
Nils Levin, Verkarviken, 197 91 BRO
Rolf Lindén, Hötorget 4, 682 30 FILIPSTAD
Lena Mossbring Carlsson, Skattlösberg 30, 770 12 SUNNANSJÖ
Wera Rackman, Gräsmarksgränd 43, 123 73 FARSTA
Sixten Salomonsson, Runristargatan 47, 253 61 HELSINGBORG
Lars Sandström, Domargränd 18, 129 47 HÄGERSTEN
Inga-Lill Y. Serby, Botkyrkavägen 11, 5 trp., 143 30 VÅRBY
Bengt Sonde,Bullerholmsgränd 93, 127 40 SKÄRHOLMEN
Margareta Sterner, Svartviksslingan 75, 167 38 BROMMA
Kurt Stolte, Sandhamnsgatan 8, 115 40 STOCKHOLM
Jimmie Svensson, Ättlingavägen 3 E:302, 227 34 LUND
Kjell Thunman, Helgagatan 36, 118 58 STOCKHOLM

VAR GOD OBSERVERA

att alla meddelanden om ändringar av namn eller adress (skriv tydligt, texta, tack!) skickas direkt till Nils Ferlin-Sällskapets medlemssekreterare:

Annika Luttropp
Surbrunnsgatan 55, 8 tr
113 27 STOCKHOLM
☎ 08-32 99 84

Observera!

Det inbetalningskort som medföljer även detta nummer av Poste Restante innebär inte att Du som redan betalt Din årsavgift ska göra det ännu en gång – vilket har hänt.

Kortet är avsett för Dig som kanske glömt betala eller föredrar att betala under hösten – eller kanske det tidigare kortet har förkommit.

Du kan givetvis också använda det vid Din anmälan och inbetalning till middagen vid prisutdelningen torsdagen den 21 oktober 2004. Se sista sidan!

GÅVOR TILL NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

Eva och Anders Blom	10.000:-
Inga-Britt och Bernt Hallgren	100:-
Till minne av Jarl Magnusson	
Herbert Jobäcker	50:-
Per Kihlberg	100:-
Göran Palm	100:-
Kurt Stolte	200:-
Nils-Olof Telling	50:-
Sven Thorstensson	100:-
Övriga gåvor	450:-
Totalt	**11.150:-**

NILS FERLIN-SÄLLSKAPETS ÅRSMÖTE

lördagen den 8 maj 2004 i Brygghuset på Norrtullsgatan i Stockholm

§ 1. *Mötets öppnande.*
Sällskapets ordförande Jan Mårtenson hälsade de närvarande välkomna.
Han utlyste en tyst minut för de avlidna styrelseledamöterna Jarl Magnusson och Olof Ögren.

§ 2. *Godkännande av dagordningen.*
Dagordningen godkändes.

§ 3. *Val av ordförande och sekreterare till årsmötet.*
Till ordförande för årsmötet valdes Jan Mårtenson och till sekreterare för årsmötet valdes Annika Luttropp.

§ 4. *Val av två protokolljusterare.*
Lilian Ahlm och Esse Jansson valdes till protokolljusterare.

§ 5. *Fråga om mötet behörigen utlysts.*
Fastställdes att mötet behörigen utlysts.

§ 6. *Verksamhets- och revisionsberättelse för år 2003.*
Verksamhets- och revisionsberättelsen fanns återgivna i Poste Restantenr 1/2004 och godkändes av årsmötet.
Revisionsberättelsen lästes upp.

§ 7. *Fastställande av balans- och resultaträkning.*
Balans- och resultaträkning fanns återgivna i Poste Restante nr 1/2004 och godkändes av årsmötet. Årets överskott belöpte sig till + 27.049:88. Detta tack vare generösa gåvor.

§ 8. *Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.*
Styrelsen beviljades enhälligt ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 9. *Val av ordförande och de styrelseledamöter, som står i tur att väljas, val av de suppleanter, som står i tur att väljas.*
Till ordförande omvaldes Jan Mårtenson (1 år). Till ordinarie styrelseledamöter omvaldes Jenny Westerström (2 år), Tor Englund (2 år), Esse Jansson (1 år), Ove Engström (2 år), Annika Luttropp (1 år), Monica Lilja (1 år), samt Karl Rikard Richardson (2 år).
Till suppleanter omvaldes Rolf Mårth (1 år), samt valdes Evy Claesson (1 år) och Jimmy Svensson (1 år).

§ 10. *Val av revisorer.*
Till revisorer omvaldes Christer Knutson (1 år) och May Midfalk (1 år).

§ 11. *Val av ledamöter i valberedningen.*
Till valberedningen omvaldes Eric Midfalk (sammankallande), Maj-Britt Carlsson och Elisabeth Jönsson-Österdahl.

§ 12. *Fastställande av medlemsavgift samt avgift för ständigt medlemskap.*
Årsmötet beslöt att avgifterna skall vara oförändrade.

§ 13. *Instiftande av ett Carl-Emil Englund Sällskap.*
Annika Luttropp tog upp frågan och påpekade, att Carl-Emil Englund var en av dem, som bildade Nils Ferlin-Sällskapet. Han startade dessutom Boklotteriet. Årsmötet enades om att ev. intresserade i denna fråga skall kontakta Annika Luttropp eller Tor Englund, men att det inte är Nils Ferlin-Sällskapet, som ska starta ett Carl-Emil Englund Sällskap.

§ 14. *Information om kommande aktiviteter där Nils Ferlin-Sällskapet deltar.*
Annika Luttropp informerade om ett uppträdande med Nils Ferlin-Sällskapet och Selma Lagerlöf-Sällskapet på Kungliga Biblioteket onsdagen den 6 oktober Kl.17.30-19.30 med ett gemensamt program för de båda sällskapen. Under 4 söndagar i oktober har DELS framträdanden på Skansen. Ove Engström undersöker om Nils Ferlin-Sällskapet kan delta med ett program.
Ove Engström berättade att Roslagens visfestival hålls i Ekebyholms slottspark utanför Rimbo söndagen den 4 juli kl.12.00. Esse Jansson berättade att Ferlindagen hålls söndagen den 8 augusti på kyrkvallen i Länna med uppträdande av Ove och Beatrice Engström, samt Ulla Roxby.
Annika Luttropp påminde om, att man har möjlighet att besöka Nils Ferlins forna lägenhet på Rörstrandsgatan 40, 2 trp. ö.g. där han bodde med sin mor Nathalia onsdagen den 12 maj kl.18.00. Anmälningar till sekreteraren.

§ 15. *Förslag till Ferlinpristagare.*
a) Lyrikpris: Till 2004 års Ferlinpris nominerades Bengt Berg, Lars Berghagen, Katarina Frostensson , Jesper Svenbro och Marie Lundqvist.
b) Trubadurpris: Till 2004 års Trubadurpris nominerades Björn Eriksson, Stefan Ström, Torsten Arnbro, Finn Zetterholm, Hans Gerle och Mats Paulsson. Ytterligare förslag kan lämnas in till styrelsen t.o.m fredagen den 6 augusti.

§ 16. *Övriga frågor.*
Inga övriga frågor inkom.

§ 17. *Mötets avslutande.*
Ordförande förklarade årsmötet avslutat.

Vid protokollet:
Annika Luttropp (mötessekreterare)

Justeras:
Jan Mårtenson (mötesordförande) *Lilian Ahlm* *Esse Jansson*

INBJUDAN

Nils Ferlin-sällskapets medlemmar hälsas varmt välkomna till utdelningen av årets

Ferlinpris till
KATARINA FROSTENSON
och Trubadurpris till
FINN ZETTERHOLM

torsdagen den 21 oktober kl 18.00
Plats: Stadsmissionens konferens- & festvåning
Stortorget 3, 1 trp, i Stockholm

Middagen består av buffétallrik med:

Rökt lax med dillkräm
Rensteksrulle med pepparrot
Västerbottenpaj med stenbitsrom
Fransk potatissallad
Blandsallad med vinägrett
Bröd och cheesecream
Ramlösa eller lättöl, kaffe och kaka ingår
Priset är 300 kronor per kuvert
Vin kan köpas i baren, 45 kr/glas eller 175 kr/flaska.

OBS! Vill man ha vegetariskt alternativ måste detta anges på inbetalningskortet.

Anmälan sker genom insättning av beloppet på Nils Ferlin-sällskapets postgironummer 33 21 55-6 (eller på bifogade postgiroblankett) och ska vara Sällskapet tillhanda absolut senast 15 oktober 2004. OBS! Tänk på att det tar Posten ett par dagar att girera! Ange gärna, förutom namn och adress, Ditt telefonnummer på talongen.

Väl mött till en minnesrik Ferlinafton!

STYRELSEN

Poste Restante Medlemstidning för Nils Ferlin-sällskapet nr 2, 2004
Ordförande: Jan Mårtenson, Karlaplan 14, 115 20 STOCKHOLM. Tel 08-660 98 39
Sekreterare: Annika Luttropp, Surbrunnsgatan 55, 8 tr, 113 27 STOCKHOLM. Tel 08-32 99 84
e-mail: annikaluttropp@hotmail.com
Skattmästare: Tor Englund, Sunnanvindsgränd 79, 177 71 JÄRFÄLLA. Tel 08-580 174 69
Sällskapets postgirokonto: 35 21 55-6
Redaktör för **Poste Restante**:
Esse Jansson, Länna Prästgård 6098, 761 93 NORRTÄLJE. Tel/Fax 0176-26 81 30
Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje.

MILJÖMÄRKT Trycksak lic nr 341 290

ISSN 0345-9519